

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală: Pentru 1 an 20 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: „ 1 an 30 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In străinătate: „ 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihăilescu, Strada Covaș, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris: La Societe Havas, place de la Bourse, 8.
In Viena: Va Heinrich Seiwitz, I, Wollzeile, 12, Biroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La Adolf Steiner, Bännewerk, No. 58, Biroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pag. IV 30 bani | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Scrisorile nefrancate se refuză.
Articolii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserți și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

ȘTIRI TELEGRAFICE

din zărele străine

Petersburg, 18 Martie.

„Journal de St. Petersbourg” constată caracterul demn și liniștit al dezbaterilor din Senat, în Anglia, cu privire la anexarea Mervului. S'ar putea zice că e posibilă o înțelegere între cele două Puteri, Rusia și Anglia, pentru determinarea unei zone, până unde să se mărginească influența lor. Azi s'ar dispărut temerile d'odinioară, că s'ar putea întâmpla un crâncen război pentru India.

Sunt multe cuvinte pentru a da să se înțeleagă popoarele asiatice, că nu există și nici nu trebuie să existe vr'un conflict între Rusia și Anglia — din cauză lor. Ambele Puteri sunt chemate a răspândi o potrivă lumină și d'a eși esera misiunea lor civilizatrice. Politica aceasta e a Rusiei și va fi și a Angliei.

Berlin 18 Martie.

Se anunță din Brüssel ziarul „Vossische Zeitung” că regele Leopold va întreprinde în luna lui Aprilie o călătorie în regiunea Congo.

Paris, 18 Martie.

Ferry a declarat și a repetat că espedițiunea din Tonkin s'a terminat cu lăuarea Bac-Ninhului.

Ziarul „Paris” anunță că guvernul are destule dovezi (în scris), că China a sprînjit atât materialmente cât și moralmente pavilioanele negre. De ici rezultă că e foarte deosebită cererea ce va impune Franța guvernului chinez, pentru oare-cari cheltuieli de război.

Roma, 18 Martie.

Camera deputaților a votat pentru Sella o coroană de bronz cu inscripția următoare: „A Quintino Sella la Camera de deputați” (Lui Quintino Sella, Camera deputaților). Aceasta coroană va fi depusă de o deputațiune pe mormântul lui Sella. Strada Voltorno va fi de aici înainte numită stradă Sella.

Madrid, 18 Martie.

In regat se simt d'un timp incoace multe agitări revoluționare.

Conovas și dă toate silințele să suprimă ori-ce turburări politice s'ar ivi. Guvernul va fi energetic.

Petersburg, 18 Martie.

De oare ce din zi în zi dreptul de așil în Europa apusană pare că tot se măf restringe, ad oferit guvernului supunerea (?) lor cați-va nihilisti din cel mai de frunte (?), implorând (?) grația lor pe baza că nu vor mai face nici o propagandă.

Petersburg, 18 Martie.

Nu s'a probat știrea despre un împrumut de trei milioane de ruble, ce l'ar voi guvernul Munteneșului să l'facă prin știrile financiare de aici.

Alexandria, 18 Martie.

Flota engleză a făcut azi manevre de război, cea ce e alarmat foarte tare populațiunea din oraș.

Comandantul garnisoanel engleze din Alexandria a interzis egiptenilor vizitarea casarmelor engleze.

Mahdiul a detagat pe toți oficialii egipteni prizonieri, împărțindu-și pe la diferitele triburi arabe.

Londra, 18 Martie.

Se aude că guvernul englez, vîzînd că e pe sfînit campania din Tonkin, va interveni atât pe lângă guvernul în Paris cât și pe lângă cel din Peking, pentru a pune capăt războiului, ca astfel să se evite complicațiunii regretabile. A-estă intervențiune nr va avea însă nici un caracter oficial.

Berlin, 18 Martie.

Ministeriul marinei a cerut un credit de 18 1/2 milioane pentru vase de torpile; baterii de torpile și completarea îmbrăcămîntii soldatului. Reichstagul a trimis această cerere de credit comisiunii budgetare.

Toți oratorii s'au pronunțat foarte călduros pentru admiterea creditului.
Ministerul marinei, Caprivi, a mulțumit Reichstagului pentru simpatia și sprijinul ce a întîmpinat.

Londra, 19 Martie.

După cum se aude, Osman Dogma nu se simte de fel descurajat. Chiar șecii triburilor arabe, esprimînd serioase temeri de un război general. Toți condamna proclamațiunea lui Hewet ca nepolitica.

E imposibil vr'un marș spre Berber, fără de puternice ștutoare ce trebuie să soiască din Anglia.

Ofițerii englezi sunt foarte îngrijăți din

cauza căldurilor tropicele ce încep să se lase de aici înainte în Egipt.

Serviciul Telegrafic al „României Libere”

20 Martie 1884 — 3 ore seara.

Constantinopol, 19 Martie.

Musurus pașa a primit ieri s'au va primi azi instrucțiunile răspunzînd la ultima Notă verbală a lordului Granville privitoare la Egipt. Poarta cere deslușiri, exprimînd în mod implicit nemulțumirea sa relativă la forma răspunsului din Foreign-Office, care e de natură a face sterile conferențele începute asupra chestiunii egyptene.

Se crede că lordul Dufferin va pimi de la guvernul său instrucțiunile spre a negocia direct cu Poarta în această privință.

Sofia, 20 Martie.

Ieri, d. Kolander, noul agent diplomatic al Rusiei la Sofia, a înmănat principelui Alexandru scrisorile sale de creanță.

Seara, un prînz de gală a fost dat la Palat în onoarea sa. D. Jonine, care asistă la acest prînz, a plecat azi dimineață la Petersburg.

Berlin, 20 Martie.

Principele Orlow șa sosit a seară pentru a lua direcția afacerilor șa Ambasadef rusești.

Roma, 20 Martie.

La ordinea zilei a ședinței de azi figurează instalarea noului președinte al Camerei. Se crede că d-l Coppino va pimi d'ă ocupa fotoliul președintial.

Roma, 20 Martie.

Consiliul de miniștri s'a reunit azi dimineață spre a delibera asupra situației făcute Cabinetului prin votul Camerei, relativ la alegerea președintelui său.

(Hvaas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

București, 9 Martie.

In toate transacțiunile noastre cu Austro-Ungaria, fu de natură politică, fie curat comerciale, am duso tot-d'ă-una din sacrificii în sacrificii, din concesi în concesi, astfel că, dacă nu ne-om deștepta cât mai e timp, grea și tristă va fi deșteptarea de mai târziu.

E încontestabil că Austria urmărește în țara noastră un proces de atrofieri a simțului de inițiativă, care să l'asigure complectă aservire economică a României.

Am dat ieri căte-va cifre, cari a rată cu prisosință foloasele ce a știut să tragă vecinii dualiști, din convenția de tristă memorie, care reglementează și astăzi raporturile comerciale ale românilor cu d'ensii. Sistemul vamal, stabilit de această nenorocită convenție, permite intrarea în țară fără vamă a o mulțime de obiecte, cari, ca materie primară au eșit tot de la noi, însă au intrat în Austria cu taxe însemnate. Cu mijlocul acesta, care impune pentru noi liberul schimb și rezervă Austriei protecționismul cel mai exagerat, nu ne-ar mai trebuia de cât un nou period de zece ani, ca să fie cu desăvîrșire ingenușiați de milostiviții noștri vecini.

Nu se poate astăzi tăgădui că toate guvernele care s'au succedat de un șir de ani la noi, cu excepțiunea unui singur om poate: d-nu Cogălniceanu n'au înțeles că de mare dreptate are prințul de Bismarck, când nu subordonează chestiunile economice celor politice.

Guvernele române în toate timpurile, și mai ales când d-nu Boierescu era la putere, au crezut patriotic să facă concesiuni economice importante, pentru ca să capete în schimb recunoșterea cutărui drept politic internațional, — teorie funestă pentru țara noastră.

Trebuie să începem a ne desbăra de acest obicei și a lupta din răspuneri pentru a recuberi aceea ce am dăruit cu atăta ușurință.

Foarte bine, — dacă a fost cu neputință să căpătăm în alt chip recunoșterea drepturilor noastre internaționale, de cât strîngându-ne de gât, amfăcut'o. Acum ajunge. Zece ani de aservire au plătit cu indestulare recunoșterea a cine știe ce banalitate politică.

Reînnoirea convenției comerciale cu Austria, pe vechile baze, ar fi o crimă. Nu credem ca d. Brătianu, sau ori-cine l'ar înlocui, să fie atât de puțin român, în cât să nu lupte până la sânge contra reinchierii vechiului contract internațional, — și să nu ia de cu vreme toate măsurile trebuincioase, prin cari s'ar putea opune o concurență eficientă, cel puțin importului acelor lucruri cari se pot produce la noi cu aceiași înlesnire și indestulare cu care se produc în Austria.

Una din aceste măsuri, cari ar atrage o parte din activitatea comercială ce se desfășură în Austria, și în special la Steinbruk, ar fi înființarea de către Stat a unui tîrg de vite în general, sau numai de rimători, la Severin.

Economia rurală are în această privință un articol plin de bun simț, pe care l' recomandăm cetitorilor noștri.

Scopul înființării acestui tîrg ar fi întreit;

a) să facă din localitatea în care s'ar înființa tîrgu un centru comercial, care, fiind pus pe graniță, să atragă comercianții străini și în special comercianții austriaci;

b) să formeze un deșeu însemnat pentru desfacerea turmelor de vite, care deșeuși ar avea de efect creșterea cu îngrijire și înmulțirea numărului vitelor.

c) prin înmulțirea și îngrășarea rimătorilor să procure un alt deșeu grănelor și în special porumbului, care adese ori nu se vinde sau se vinde pe un preț foarte scăzut.

Pentru acest întreit-scop, *Economia rurală* eși dă puternicele sale cuvinte, în articolul cel l'am reproduș și noi, în numărul de ieri, și pe care guvernul ar face foarte bine să l' studieze de aproape, ca să se convinga de importanța lui.

Rămâne acum o chestiune: cine va înființa acest tîrg?

Cu ocazia discuțiunii ce s'a urmat luna trecută în Cameră, când această propunere a fost adusă la ordinea zilei, nu s'a luat nici o hotărîre. Nu se refuză direct înființarea unui tîrg la Severin, însă se face apel la inițiativă privată, căreia Statul să l' vie în ajutor.

Asta și cu nimic e tot atât.

Va trece mult încă până când inițiativa privată va însemna ceva în țara noastră. Afară de Anglia și Statele-Unite ale Americii, toate celelalte țări ale Europei, ca Franța, Germania, Italia, etc. lucrează prin inițiativa guvernului, ori unde e vorba de un înreres general însemnat, de oare-ce instrucțiunea publică n'a ajuns încă la acel grad de maturitate, să poată înțelege toată importanța și toate foloasele ce se pot trage din inițiativa privată.

Deci, eredem că guvernul și în special d. Campineanu e dator să se ocupe și de această chestiune cu a-

ceiași solitudine cu care s'a ocupat de docuri și de concursurile agricole.

Trebuie să luăm măsuri urgente, pentru a protegia comerțul și mica noastră industrie națională și a deschide cât mai multe deșeuri grănelor.

CRONICA ZILEI

M. S. Regina, însoțită de d-șoara de onoare Romalo, a asistat la reprezentațiunea dată a altă-seară în sala teatrului național, în beneficiul domnului H. Amsel.

MM. LL. Regele și Regina, au fost altă-ieri, după amiază, în trăsură deschisă la goșea.

D. dr. general Davila a fost primit ieri în audiență atât de M. S. Regele cât și de M. S. Regina.

M. S. Regele a conferit și ieri cu d. prim-ministru I. C. Brătianu.

D. P. S. Aurelian, ministrul instrucțiunii publice, a lucrat ieri cu M. S. Regele.

D. I. C. Brătianu, primul ministru, a presidat consiliul de miniștri, ținut ieri la amiază.

D. M. Ganea, prefectul de la Iași, se află în capitală. Ieri a avut o lungă întrevedere cu d. prim-ministru I. C. Brătianu.

D. Ant. C. Brăiloiu, prefectul județului Dolj, se află venit în capitală.

D. I. C. Brătianu, președinte al consiliului și ministru de resbel, a acordat ieri, la ministerul său, audiențe la mai mulți oficiali superiori.

Din cauza unor cuvinte aspre, schimbate între d. Gr. C. Cantacuzino și d. I. Alexandrescu, cu ocazia reprezentațiunii de a-altă-seară de la teatru, ieri dimineață a avut loc, în hipodrom, o reparațiune prin arme (sabie).

Rezultatul a fost o ușoară rănire a d-lui Alexandrescu.

Martorii acestei afaceri de onoare au fost: d-nii generalii Er. Arion și C. Corbescu din partea d-lui Cantacuzino; iar din partea d-lui Alexandrescu, d-nii C. Isvoranu și Al. Catargi.

D. doctor C. Dumitrescu-Severeanu, profesor de medicina operatoare și anatomia topografică la facultatea de medicină din București, s'a numit definitiv la catedra sa, conform art. 364 din legea instrucțiunii.

D. colonel Schina s'a întors a-seară de la băile de la San-Remo, în deplină sănătate. Suntem fericiți că putem înapărtași această știre îmbucurătoare celor cari s'au deprins a stima și aprecia pe simpaticul comandant al pieței București.

Senatul s'a ocupat în ședința de ieri cu votarea unor taxe pentru orașul Roman, și după aceea cu proiectul legii pentru vânzarea bunurilor Statului, pe care în sfârșit l'a admis cu 33 voturi contra 8.

A mai votat apoi niște taxe și pentru comuna urbană Mihăilescu.

Camera a lucrat ieri în secțiunii până la ora 4, când intrînd în ședință publică a ascultat interpelarea d-lui I. Poenaru Bordea, în privința neregulelor și abuzurilor întempletate cu ocazia improprietărilor însurățelilor.

Discuțiunea asupra acestei interpelări nu s'a terminat, și a rămas a se continua și azi.

Colonii engleză din București, dorind să construiască aici o mică biserică engleză, a deschis liste de subscripție la legățiunea britanică (strada Batiște) și la d. Kleinhenn (str. Olteni 37).

Tot pentru acest scop se va face un baz la 1 Mai, în sala Ateneului, în folosul acestei opere pioase.

Măine seară, Sâmbătă, comitetul securității din Craiova aș societății Furnica, a aranjat un bal, ce va avea loc în sala teatrului Theodorini de acolo.

Dorim deplin succes în atingerea scopului pentru care se dă.

Încă un medic veterinar.

Teșerul George Demetrescu a trecut cu succes examenul și a obținut diploma de medic veterinar. Urâm deplin succes noului jiriat, pe cariera la care s'a des-tinat.

D. Alexandru I. Rallet, fost sub-prefect, s'a numit în postul de sub-prefect la plaiul Păscovu-Slănic din județul Buzău, în locul d-lui Constantin G. Urlățeanu, care trece ca polițai al orașului Buzău din același județ, înlocuind pe d. Nae Petrescu, rămas în disponibilitate.

Din Craiova ni se scrie, că justiția a fost prea severă cu sub-prefectul Grecescu, și că în condamnarea acestui funcționar, la două luni de închisoare, s'ar citi stăruițele unor persoane influente din localitate, mișcate de simțimintul răsunării.

Contrariu însă celor publicate de unele organe, subprefectul Grecescu a fost condamnat, nu pentru mituire, căci aceasta nu s'a putut dovedi, ci pentru abuz de putere, care ar consta dintr'o bătaie, tradițională, alt-fel la zapci.

De altminterea, dacă avem în vedere un protest publicat de ziarul „Clopotul”, sub-prefectul Grecescu se bucură de *totă considerațiunea și afecțiunea* a vr'o 400 de Craioveni, cari au iscălit acel protest și iatre cari citim numele Colibășenilor, Pișacovilor, Gârleștenilor, Guranilor, Pișă, Trîșcu, Bodeșcu, Zătreanuși alți arendași și proprietari.

Anuarul României, despre care am zis căte-va cuvinte în unul din numerile trecute, s'a pus în vânzare pe la librării.

Budgetele județelor Olt, Prahova, Tecuci și Vlasca s'au aprobat cu modificările introduse de guvern într'însele.

Procesul banditul Magareată, a cărui judecare s'a fost anunțat pentru 6 curent, — e pus la ordinea zilei de mâine, Sâmbătă, 10 curent.

Aflăm că mâine, recruții concentrați și încusăruți de acum 10 zile în dealul Spirei și suburbia Popa-Tatu, vor fi mutați în altă parte a capitalei.

Vom vedea.

Este năd-jde că peste căte-va zile Camerele vor începe și cu punctele de revedere ale Constituțiunii și cu legea electorală.

Ne facem o datorie de conștiință națională, să atragem atenția d-lor constituuanți asupra unei chestiuni de o importanță incontestabilă în Statul Român.

N'avem o statistică de numărul preoților de mir din țară, dar se știe că numărul acestor *învețători ai poporului* se ridică până la suma de 10,000. La o reducere a acestui număr, când va fi vorba de o îmbunătățire serioasă a stării materiale, preoții de mir vor constitui un factor important, un element social cu o chemare nobilă și bine-făcătoare pentru cultura morală a poporului.

De preoții de mir, așa dar, trebuie să ne îngrijim, ca pozițiunea lor morală, atât sub raportul disciplinei bisericesci, cât și sub raportul culturii intelectuale, să represinte pe terenul bisericesc al țării la înălțimea lor interesele noastre morale.

Până acuma starea preoților de mir sub raportul moral, este cunoscută ca cea mai miserabilă. Legile țerei a lăsat pe acești cetățeni la discrețiunea voinței absolute a episcopilor, cari, departe de a se gândi ca, prin aplicarea adevăratei justiții, să înalțe moralul lor, nimicesc în-

tr'ânșii, prin apăsări tiranice, prin batjocuri și defaimare, simțul demnității omenești, face dintr'ânșii oameni fără conștiință de chemarea lor.

Cum poți să aștepti de la un om, cum este preotul, chemat să-ți vorbască de obligațiunile morale, de faptele care înalță demnitatea omenească, de libertate, de justiție, de onoare, — că o administrațiune despotică stinge intr'ânșul, prin toate mijloacele ce-i dă autoritatea nețărmită, — simțul de libertate, de justiție, de onoare? Un om batjocorit de autoritatea sub care este tot d'a-una e un om fără demnitate; această este starea morală a preoților de mir, pe spinarea cărora episcopii aplică, fără nici un control, nește legi numite canoane, peste care au trecut aproape 10 viacuri și pe care călugării noștri le aplică, în societatea românească, cu disprețul tuturor drepturilor cetățenești, recunosute Românilor de legile țării.

Să nu uite d-nii constituuanți că preoții de mir, ajutați de puțină cultură intelectuală ce-au câștigat până acum, au început a simți greutatea jugului ce le pune despotismul călugăresc. Noi le spunem, că nu avem plăcerea de-a vedea simțirea aceasta ajunsă la estreme, — lucru de care ne temem foarte mult, când vedem mai cu seamă că despotismul călugăresc persecută tot ce este lumină, inteligență și onoare în preoții de mir.

Sunt recente pagubele. În mâna d-lor constituuanți stă de-a da satisfacere justiției și drepturilor preoților de mir din țara noastră.

În Camera sunt petițiuni semnate de preoți și cetățeni alegători din diverse județe. Prin aceste petițiuni se cere de la constituuanți a preciza în constituțiune elementele din care trebuie să fie compus sinodul bisericesc, ca să nu se mai parodieze spiritul constituțiunii, cum s'a parodiat prin legea de la 1872, care a constituit sinodul numai din Mitropolii, Episcopi și Arhiepiscopi titulari.

Trebuie să știm precis odată, dacă biserica este Stat în Stat, sau dacă trebuie să emane tot organismul ei de la suveranitatea națională. Un lucru însă nu trebuie să ne scape din vedere că bisericile ortodoxe pe cât timp au un cler legat cu societatea, prin familie — soții și copii, ori-cât ar tinde călugării la a se forma Stat în Stat, după chipul și asemănarea papismului, nu vor putea ajunge la un asemenea rezultat totalmente funest pentru propășirea națională.

Preoții de mir sunt de fapt cetățeni; trebuie și de formă să li se recunoască prin legile țării această calitate.

DIN BANAT

Peste 200 de alegători români din jud. Timișoarei, Banat, între cari mulți țărani fruntași, au ținut la 5 a le lunii acesteia o conferință electorală în Timișoara.

Președinte fusese ales protopopul Drăghiciu, vice-președinte avocatul Vincențiu Pop, iar secretar d. Păcățian.

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 9 Martie —

D. Rotaru, redactorul foaiei «Luminătorul», a propus apoi Adunării, să adopte o rezoluțiune, prin care să se exprime aderența sa la programul național al marelui Adunării din Sibiu. Această propunere, dezvoltată și de avocatul Pop, a fost primită de Adunare, în unanimitate, cu exclamări entusiaste.

După aceea s'a ales un comitet central pentru Timișoara, compus din d-nii Rotaru, Ungurian, Foica, Domșa și Lazar, și s'a hotărât să se formeze sub-comitete în toate cercurile electorale, spre a se stabili astfel o atitudine solidară între toți alegătorii români, ca să nu mai poată fi speculați de dușmanii națiunii și de reptilele renegatismului.

Conferința s'a încheiat cu discursul unui țeran, care a declarat, în numele tovarășilor săi, că poporul de la țară are toată încrederea în conducătorii săi și va lupta sub steagul lor până la capăt.

O mică întrebare. Știe oare «Agenția Havas» unde e Timișoara?

DIN AFARA

Politica externă a cabinetului francez.

D-l Ferry, presidentul cabinetului francez și ministru de externe, a făcut zilele acestea nește declarații, cari precizează punctul său de vedere atât față cu apropierea ruso-germană care e, pentru moment, actul cel mai important al politicii interioare europene, cât și intențiile sale față de Tonkin față cu mișcarea din Sudan.

Asupra celei d'antău d. Ferry prezintă multă liniște sufletească. El a spus, că n'a primit asupra apropierei ruso-germane nici o declarație din partea țacelor cari au făcut-o și că nici că așteaptă. Dacă această reapropiere nu urmărește în adevăr decât menținerea păcii, atunci ea va avea o lungă durată, această o poate asigura.

Despre cestiunea Tonkinului a zis, că după victoriile din urmă ea se poate considera ca deslegată în partea sa de căpetenie. Franța se va mîrgini acum a consolida ceea ce a câștigat. China poate începe să negocieze dacă vrea; a ei este rëndul. Franța poate să aștepte.

Ce privește mișcarea din Sudan, e interesant să auzim că guvernul francez este hotărât să iasă din imposibilitatea ce a arătat până acum față cu ea. D-l Ferry a însărcinat anume pe reprezentatul său din Londra, d. Waddington, să anunțe cabinetului englez că Franța este hotărâtă să ocupe două mici insule de la capătul Mării Roșii, aproape de Obok, pe care Sultanul le-a cedat Franciei încă de mult.

Această ocupațiune Franța o consideră astăzi ca neapărată pentru scutirea intereselor sale, atât din cauza mișcării din Sudan, cât și mai virtuos pentru importanța ce-i prezintă această cale maritimă de la ocupațiunea Tonkinului în coace.

Crisa ministerială în Anglia

Cearurile ministeriatului d-lui Gladstone par numărate. O telegramă ne prezintă demisia sa ca sigură, și luarea conducerei ministeriatului de Hartington.

Crisa a a fost provocată după toate semnele de politica nehotărâtă urmată de d-l Gladstone în Egipt. Aceasta politică nu nemulțumește numai pe conservatori. În acest caz sorta cabinetului nu se punea în câmp, căci liberalii încă păstrează majoritatea și, cum am văzut, toate încercările opoziției de a da un vot de blam au rămas fără

rezultat. Desbinarea a intrat însă chiar între liberali și, ceea ce este mai grav, chiar în sinul cabinetului.

D-l Gladstone nu este de acord cu toți miniștrii săi asupra politicii legiștice. Unii zic că dezvoltă prea multă energie, radicalii zic că prea puțină, d-l Gladstone însuși pare a fi inclinat mai mult spre cel din urmă, fără să se pronunțe însă categoric. Situația, creată prin această deosebire de vederi, nu putea fi de loc plăcută, și în două consilii ministeriale de-a rëndul, d-l Gladstone nu s'a prezentat.

Dacă partida liberală ar fi toată de opinia sa, primul ministru, care este un spirit autoritar, ar lua refugiul de sigur la dizolvarea Camerei, lucru care l'a făcut și de alte ori. În condițiile actuale însă găsește mai potrivit să se retragă însuși, și să lase liberalilor voia de-a lua hotărârile ce le vor conveni, fără a suferi în ceea de presiunea lui.

Afară de chestiunea Sudanului mai sunt pe urmă și altele cari au presărat cu spini calea d-lui Gladstone și l'au făcut să se sature de guvern. Așa e bunioară opozițiunea inverșunată a proprietarilor de corăbii în contra biletului de navigațiune al d-lui Chamberlain, opozițiunea conservatoare, destul de impuitoare, împotriva reformei legii electorale și a municipalității Londrei.

Dintr'un ceas intr'altul situația trebuie să se lămurască în tot casu. Mărturisim că un cabinet liberal fără d. Gladstone ne putem cu greu închipui. Venirea unui minister conservator ar însemna însă agravarea mișcării din Sudan și o răcire însemnată între Anglia de-o parte cu Rusia, de cea laltă cu Franța.

IDEIA DESARMĂRII

Ziarul «Nord» din Bruxelles revine pentru a treia oară asupra ideii de desarmare, dacă nu generală cel puțin parțială.

Foaia — inspirată de guvernul rusesc — pledează din nou pentru ideia, a cărei realizare i se pare de-o necesitate imperioasă în situația economică și morală în care au ajuns actualmente aproape toate statele europene. Ea vede tot rēul în angajarea atător capitale pentru susținerea militarismului și în tragerea unui număr economic de brațe de la muncă productivă și folositoare. Statele europene gem astăzi în toată forma, pe de-o parte de greaua sarcină a armatelor, pe de alta de agitațiile anarchiste, căci dacă e să se puie capăt agitatorilor de meserie, apoi se poate numai prin desarmare.

«Le Nord» recunoaște însă că o desarmare, fie și parțială, nu se poate atinge de cât în urma înțelegerii și confienței reciproce. Fie care stat trebuie să o facă din propriul său îndem. Cea mai mică silnicie din afară ar provoca cu desăvârșire contrariul. «Le Nord» apelează în fine la guvernele europene să pue chestia pe tapet, cel puțin «de încercare».

SELLA

Telegraful ne-a adus alaltă-ieri vestea morții ex-ministrului italian Sella.

Răposatul a jucat un rol însemnat în marea operă de consolidare a noului regat italian. Activitatea lui cade în epoca de la 1866—1874 și s'a desfășurat pe terenul fi nanțelor, a căror conducere a avut-o succesiv de trei ori.

Sella găsește la 1866 finanțele Italiei reunite într-o stare de adevărată desnădăjduire. Deficitul anual era de patru sute optzeci de milioane, iar restanțele de contribuții, declarate de incasabile, se urcau la cinci sute de milioane.

Aici trebuiau măsuri radicale, spre

frică de d-ta, și, în realitate, nu ești spăimântător de loc.

Sunt prea fericit, verișoară, că nu te-am lăsat multă vreme în această idee rea despre mine.

Nu, nici de cum; și nu trebuie să fii așa mult fericit... De sigur, în realitate sunt foarte mulțumită că nu corespunzi cu ideea pe care mi-o formam la început. dar, de altă parte, e un f! de ciudă; și că de curioasă sunt femeile, — femeile din lumea noastră mai ales!

Pentru ele, un ștrēngar este un fel de personagiū misterios, de temut, la care numai gândindu-se încep să tremure... de la care s'așteaptă la lucruri estra-ordinare... e un fel de monstru cu care se tem să dea ochi... pe care însă speră să l'imbânzească... Iată cam cum ne închipuim noi un ștrēngar!

În fine, mulțumesc lui Dumnezeu, verișoară, zise Gerard, acum te-ai asigurat!...

Oh! deplin! zise tēnra femeie cu un ton sever.

Și porni în galop.

Urmând-o tot cu același mers, Gerard era confundat în cugetările cele

a se aduce un ajutor. Sella pronunță atunci aceste cuvinte, rămase memorabile: *trebuie să plătiască cal care este dator și nu cel care vrea*. Introduse apoi nește măsuri de execuțiune, de-o rigoare draconiană, și isbuti să incaseze în decurs de-un an, din restanțele puse de alții la adacta, patru sute douăzeci de milioane.

Sre a pune apoi capăt deficitului, a lergă, cu aceeași neindurare, la o scădere radicală a tuturor lefurilor și la punerea de impositiv noi și enorme. — Reduse lefurile miniștrilor la cifra de 25,000 fr. și proporțional reduce salariile tuturor celor alaltii funcționari. Apoi, spre a lovi pe cei bogăți, creă un impositiv pe avere și venit, și spre a lovi și pe cei săraci introduse impositivul pe macinat, botezat de oameni impositivul pe foame. Aparatul de control se instală în fie-care din cele 40,000 de mori a le Italiei și impositiv, a cărui venit se fixase la 30 milioane, dădu în primul an 51 milioane și în cel următor 70—80 milioane.

Impresia pe care Sella o produse asupra maselor poporului italian cu aceste măsuri severe nu fu fără ndoială bună. Cu ocazia unor talegeri, se afișaseră în localitatea unde și pusese candidatura placarde cu cuprinsul: «Votați pentru Sella și pentru foame!» — Aceste măsuri erau însă neapărate pentru a mântui Italia și dacă s'au luat și implinit cu isbândă, trebuie să se mulțumiască numai energiei lui.

Sella a fost cel d'antău ministru italian care s'a instalat la Roma. — De la 1874, când căzuse de la guvern, nu mai jucă nici un rol însemnat, mai virtos după ce fusese zădărnicit o încercare a lui de-a contopi dreapta cu stânga, spre a trânti ministeriul.

INSTREINAREA PAMENTULUI TAREI

Pământul nostru, moștenit de la moși strămoși, trece în posesia jidovilor împământeniti... Iată ce ni se scrie din Iași. Fi-vă alarma amicului nostru ascaltată?

Domnule redactor,

În ședința din 3 Martie, fiind la ordinea zilei, în adunarea deputaților, proiectul de lege pentru împământenirea d-lui Levy, bancher din București, am cętit în darea de seamă publicată în Monitor că d. deputat Th. Lătescu, în combaterea acestei împământeniri (care a și căzut) a atins și pericolul cel mare ce se arată pentru patria noastră prin intrarea în proprietatea bancherilor evrei a unei mari porțiuni de pământ românesc. Această însemnată observațiune a deputatului de Peatra, m'a îndemnat să vă alătur pe lângă aceste rânduri o listă de imobile cumpărate numai de șase bancheri evrei, în timp de doi sau trei ani de de când au fost împământeniti, listă din care toată lumea se va convinge de gravitatea acestei chestiuni.

Eată moșiile din Moldova, devenite proprietăți a șase bancheri israeliți, de când li s'a conferit împământenirea:

I. Bancherul Michel Daniel.

1) Moșia Ionășeni din județul Botoșani, 1,000 fălci, fostă a familiei Balș, preț cumpărării 12,000 galbeni.

2) Țiburanii din județul Neamțu, 3,000 fălci, preț cumpărării 40,000 galbeni, fostă a familiei Sturza.

3) Buznea din județul Iași, 1,300 fălci, valoarea cumpărării 28,000 galbeni, fostă proprietatea d. Matei Gane.

4) Bădenii din județul Iași, 3,800 fălci, valoarea 95,000 galbeni, fostă a familiei Balș.

II. Bancherul Meyerhofer.

1) Lespezi și Siretul ca tērg din județul Suceava, 2,500 fălci, valoarea 65,000 galbeni, fostă a familiei Bosie.

2) Crivești.

mai penibile. Avea pelița puțin cam groasă, dar nu atât în cât să nu simți înțepătura săgeților pe care i le aruncase vara sa.

Se convingea din ce în ce mai mult că persistând, după cum făcuse atâtea luni, într'un curat respect și reprimând cu asprime lângă Mariana obiceiurile sale de galanterie cavalearescă, greșise cu totul drumul.

E un lucru obișnuit printre tovarășii de aceeași speță cu el d'a atribui femeilor celor mai oneste un gust secret pentru bărbații îndrăzneți și întreprindători; această axiomă, mai mult sau mai puțin fundată, i veni în gând și fuse pentru el o trăsură de lumină: i esplica de minune cea ciudă a cărei exprimare nu și-o putuse înfrâna d-na de La Pave. Era evident că, după reputațiunea lui de ștrēngar, așteptase de la el, nu grosietăți, dar o purtare mai vicioasă, mai demonstrativă, ceva care s'o facă să simtă emoțiunea nesiguranței și a pericolului.

Da, de sigur fusese stupid. Tot respectând-o prea mult, fusese fără sare și incolor. Făcuse să fie disprețuit de acea încântătoare femeie care crezuse că poate conta pe el pentru a eși un

3) Făcășani.

4) Hăbășesci din județul Roman (4—5000 fălci) în ajun a o cumpără, fiind pusă în vînzare de d. Meyerhofer pentru creanță ipotecară colosală ce are în aceste proprietăți a d-lui Inge Robert.

III. Bancherii frații Vaisengrün.

1) Moșia Tăcuta, județul Vaslui, cu 2,000 fălci, fostă a familiei Sturza, valoarea 40,000 galbeni.

2) Țigănaș, jud. Iași, 2,200 fălci, fostă a familiei Carp, val. 40,000 gal.

3) Bogdănești din jud. Bacău, 2,500 fălci, fostă a familiei Bogdan, valoarea 500,000 fr.

Vățani din jud. Dorohoi, 330 Ghindești fălci, val. 12,000 gal. fostă a familiei Unsinoski.

Buhaia din județul Dorohoi, 220 8) Pascari fălci valoare 10,000 gal.

9) Soldănești jud. Suceava, 580 fălci, 22,000 galb. fostă a familiei Forescu.

IV. Bancherul Theiler.

1) Moinești din județul Bacău, cu isoare de păcură și petrol, 1,500 fălci, 40,000 galbeni, fostă a familiei Mavrocordat.

2) Solonțu din județul Bacău, cu isoare de păcură și petrol, 3,000 fălci, valoare 600,000 franci, proprietatea fostului Domn al Moldovei Ioan Sandu Sturza.

V. Bancherul Costiner.

1) Bălășeni din județul Botoșani, 870 fălci, valoarea 300,000 galbeni a familiei Ciolac Lătescu.

VI. Bancherul Michel Iuster.

1) Cănești, județul Iași, 1,000 fălci, valoarea 22,000 galbeni, fostă a d-lui M. Gane, actualul prefect al județului Iași.

Nu mai menționez de însemnatele domenii ale repositatului Manolache Costache, care, dacă nu în formă, dar în fond sunt ale unui bancher israelit din Bêrlad și nici vorbesc de partea de dincolo de Milcov, unde împrejurările mă sunt necunoscute.

Dacă în doi sau în trei ani șase bancheri împământeniti au făcut așa de mari achizițiuni de domenii boeresti în România, care va fi starea lucrurilor în 20 sau 30 de ani? Să aruncăm o privire în Ungaria și să ne convingem de ceea ce se va întâmpla.

Fie aceste rânduri ca un avis însemnat pentru barbații noștri de Stat.

X.

DIN JUDEȚE

Curtea cu jurați din jud. Iași. — Cętim în «Curierul Balassan»:

„Rezultatul proceselor de la deschiderea sesiunii și până Marti în 6 a. c. este următorul: 1) Mihalachi Spănu, pentru omor, condamnat la 2 ani închisoare; 2) Cost. Barbacariu, pentru omorul lui Enache Constantinescu, condamnat la muncă silnică pe 7 ani; 3) Ioan Georgescu pentru delapidare de bani publici și fals în acte publice achitat; 4) Nec. Doroftei Ionescu, pentru furt prin fracțiune și escaladare condamnat la 3 ani. închisoare. Următoarele procese mai sunt a se judeca, 1) Ioan Iordache Manole pentru omor cu voință; 2) Gh. Cărașu și Toader Mihalache a Ionescu pentru tâlhărie; 3) Elena Moroșanu pentru infanticid; 4) Gh. Hută și Petru Dumitriu, pentru fals în acte publice; 5) Toader Ionescu, Gavril Ionescu și Maria lui Gavril Ionescu pentru fals în care de monedă.”

Mișcarea poporațiunii Iașilor, în sęptemăna de la 26 Fev. până la 4 Martie 1884: S'au născut 63 copii vii, din acești 63 copii, 46 au fost legitimi și 17 neliștiti; 33 au fost băieți și 30 fete; 28 din părinți creștini și 35 din părinți israeliți. Nașterii de copii morți s'au înregistrat 2 băieți 1 fată. Numărul deceselor se suie la 52, din cari 84 au

moment, odată în viața sa, din marginile amorului legitim.

— Și am fost cu atât mai prost, adăoga el, cu cât vĕz că era o femeie pricepută în asemenea lucruri, că sunt nebun după ea, și încercă foarte mult!

D. de Combaleu rumega încă pe acest text când s'așezară la masă, și, pentru a și lumina mai bine ideile, crezu că trebuia se profite cu generositate de deplinele puteri pe care varăsa i le conferise asupra vinurilor din pîmnița sa.

Se arată, prin urmare, mai expansiv ca de obicei și se lăsa mai în voia marelui veselii care forma fondul naturii sale și care s'gduise de atâtea ori geamurile cabinetelor particulare.

D-na de Combaleu începu să tremure; dar liniștea nepoatei sale o asigură. D-na de La Pave, în adevăr, deschizend necontentit niște ochi mari, mirăți, părea că i place foarte mult această veselie a la Rabelais care încanta, probabil, finele sale urechi pentru prima oară.

După prânz, trecură într'un budoir elegant unde triumfător Gerard primi succesiv din mâinile verișoarei sale

VĂDUVA

S'ar fi crezut în adevăr că doamna de La Pave era în secretul temerilor și scrupulelor fidanțatului său, și că făcea totul ca să l'uzureze de ele. Ca să i placă, eșia din rezerva ei mândră. I făcea glume familiare și pline de iubire; preumblându-se cu el prin grădina, i puneă flori prin păr; culegea cireșe și i le servea de pe vērful degetelor sale; găsea pretext ca să l'trăcă pe dinaintea obrazului mănole sale parfumate, ca și cum ar fi voit să l'facă să respire vr'o fermecătoare.

În fața acestui fel de proceduri, Gerard nu mai putea conserva timidi-tatea care l'paralizase așa de multă vreme lângă frumoasa lui verișoară. Dar începea să fie cuprins d'o incur-

cătură de alt gen: puțin versat în știința amorurilor oneste, se întreba dacă, voină să răspundă încântătoarelor glume ale verișoarei sale, — ceea ce i părea indispensabil, — nu risca d'a trece marginea și d'a speria o persoană atât de delicată. Acest lucru îl făcea să fie și mai stângaci ca de obicei.

În una din preumblările lor călare, d-na de La Pave, puțin mirată de sigur că și vedea avansurile așa rece primite, i zise d'o dată:

— Bunul meu Gerard, să fi fost tu oare în adevăr un ștrēngar?

— Doamne! verișoară, răspunse d. de Combaleu, știți bine... am fost și eu tēnăr ca toată lumea.

— Și încă ești, slavă Domnului!... Dar, de sigur, al fost mult calomniat, nu e așa?

— Foarte probabil, verișoară.

— Sau poate, urmă d-na de La Pave, eu mă înșelam... căci, natural, noi astea, n'avem în această privință de cât noțiuni foarte neprecise... și puțin cam chimerice. Dar în fine mi s'a spus atât de mult că ești un ștrēngar... în cât mi formasem despre d-ta o opiniune teribilă; aproape mi era

foșt bărbat 18 au fost de sex femeesc ; 24 au fost creștini și 28 israeliți.

Mișcarea populației Galaților, — în cursul lunii Februrie, a fost : „Copii născuți 23, din cari, unul ilegiti-m, fete 16 ; total născuți 39, din cari 7 israeliți. Numărul deceselor a fost 37, din cari 20 bărbați și 18 femei, din aceste 4 israeliți.”

Și aici, ca pretutindeni se sporesc Jidanii, se împuținează Românii.

Conferințe administrative. — Sistemul e bun și dorim înrădăcinarea și generalizarea ei în toată țara.

Iată ce ne spune „Siretul” (din Brăila): „In zilele de 28 și 29 Februrie toți primarii județului nostru au fost convo-cați în sala comitetului permanent, sub formă de conferință.”

„D. Dimitrie Mărgăriteșcu, președintele respectiv, între altele le-a explicat drepturile și datoriile ce au ca autoritate față de locuitorii și interesele acestora.”

Potopul jidovesc în Călărași.

„V. Ialomiiți” dă următorul strigăt de alarmă. — „Ascultați-vor cei însărcinați cu păzirea neamului și intereselor noastre ? „De vro cât-va timp vedem că în orașul nostru s'au stabilit o mulțime de ovrei ; și după înfățișare și mai ales după niște mici apendice de la tample, pare că ar fi de cei pericunați, veniți cine știe de unde, poate din Rusia. După cât suntem informați, acești ovrei au fost aduși de ovreii deja stabiliți în Călărași, din cauză de dragoste națională, și că tot ei le înlesnesc și trailul cumpărând de la dănași tot ce le pot procura. Sub protecțiunea ovreilor locali, ovreii venetici au deschis și cafenea tocmai pe strada principală.”

„Rugăm pe onorabila poliție ca să cerceteze cam de unde au venit ovreii proaspeți în Călărași, și să ne domiorească asupra acestui punct, căci de... Doamne ferește... Călărașenii sunt cam ciudați...”

Școala de adulți din Călărași. — Cetim în „Vocea Ialomiiți” (din Călărași) :

„In Călărași s'a înființat de Consiliul județean o școală de adulți plătind în instituțiilor primari locale câte 30 lei pe lună pentru a face cursurile necesare. Acestă școală a și început să funcționeze înagurându-se într'un mod solemn de către un d-nu membru al comitetului permanent și nu știm mai de cine. Afiam însă că onor. comitet permanent nu volestă să plătească institutorilor de cât 15 lei pe lună, sub cuvânt că nu sunt școlari de ajuns ca osteneala d-nilor să facă cât 30 lei. Ne pare bine că reprezentatiunea consiliului județean s'a gândit la spartul târgului la economii. Mai bine s'ar fi gândit însă la alcătuirea bugetului, care e curat un registru de pomeni. Cât despre economiile ce voește să le facă cu reținerea a 15 lei din salariul hotărât de consiliu pentru fie care institutor primar, să ni se dea voie a arăta că această măsură nu e de loc nemerită, căci se descurajează corpul instituțional mai înainte de a se putea pune serios pe lucru. Cum postese d-ilor ca o școală liberă să progredizeze de îndată ce s'a creată fără să fie mai întâi incurajată învătăto-rii ca să tragă inima a lucra ? Cunosced-ilor fazele prin care au trecut toate școlile în țara românească până ajunsă să fie frecventate ? Și până au ajuns aci îndrăz-niță cine-va să suprimă sau să reducă lefurile învățătorilor, de și au fost timpuri când școlile au stat închise cu lunile ?

„Ne am pleca poate și înaintea acestor rătăcirii a d-ilor din comitet, dacă ar fi în sistemul d-ilor de a face economii și acolo unde nu trebuie, dar noi știm de... S'o lăsam incurcată de o cam dată.”

O INTEMPINARE

Domnule redactor !

Am dat publicității o mică operă, cu care mă măguliam a servi lumea noastră agricolă. In jurnalul „Economia rurală” a fost atacată și lucrarea mea și persoana mea și buna mea intențiune.

Presă, în regulimul constituțional, este scutul fie-căruia și cu această convingere, sunt sigur că veți bine-voi a da publicității aci alăturata mea intempinare.

Cu această ocazie vă rog, stimate d-le redactor, a primi încredințarea prea osebitei mele stime și considerațiuni ce vă conserv.

Greceanu.

Scrisoare deschisă către dl. redactor șef al ziarului „Economia rurală”

In acest ziar științific am văzut o critică mușcătoare la adresa unei lucrări a mea de curând apărută, intitulată: „Elemente de agricultură științifică.”

Această critică este sub-semnată simlu și scurt: Silviu !... Și de și doctorul și emfaticul stil al acestei critice ar face pe ori-cine se înțelegea poate sub numele de Silviu o autoritate ca Sully al Franței, Thoor al Germaniei, Baccowol al Angliei etc., totuși pentru mine, Silviu va rămănea un pseudonim ; căci, pentru prima oară întâlnesc acest nume în restrânsul cerc al bărbaților, cari la noi în țară s'au ocupat și au scris ceva despre agronomie.

Mărturisesc că nu 'mi am inchipuit nici un moment că modesta mea operă, la care am lucrat cu toate acestea 4 ani, și pe care am dat-o publicității mai mult pentru a ceda impulsiei unor amici ai mei, ce m'au făcut a crede că ași veni oare cum în ajutorul concetățenilor mei agronomi ; nu 'mi am inchipuit zic, că această lucrare atât de modestă va afla atât de puțină grație înaintea pseudonimului Silviu.

Nu 'mi plac nici cum polemicele și cu atât mai puțin mă simt dispus a le susține cu persoane anonime ; de astă dată însă voi avea răbdarea a cerceta câteva din inventatele imputării ce 'mi se fac, mai mult numai spre a edifica pe public asupra intențiunii pseudonimului meu critic, ce căută să discrediteze, cu orice preț, biata mea lucrare.

Și fie-care va cunoaște în deajuns, că acea defăimare nu este o critică ; căci este pe atât de restrinsă pe răsfațatul tărâm al științei, pe cât cată a se întinde pe strimțul tărâm al sentimentelor mic.

Pe tărîmul științei nu vedem de căb o singură imputare care să merite mențiune : aceea că nu aș fi tradus în românește denumirile latine ale diferitelor plante, când avem un vocabular ad-hoc. — Eă zic, că tocmai fiind-că avem un asemenea vocabular, 'mi am permis a păstra denumirile originale latine. — Ori cum ar fi, dacă aceasta poate fi un inconvenient, promit că în a 2-a edițiunea să îndeplinesc această lacună.

Lucrarea mea, dată publicității, rămăne fără îndoială expusă la ori-ce critică din partea celor mai competiți de cât mine ; — și aș fi înțeles pe deplin pe aceia ce ar fi avut urbanitatea de a se susține pe acest tărîm. — Dar, când pseudonimul domn aluneacă pe cel alt tărîm, unde începe a se arăta mai prodigial ; unde se simte mai dibaci, mai priceput, și 'mi impută scumpetea prețului cărții mele ; acolo, mie mi se pare că a trecut și peste dreptul său de critică și peste limitele cuviinței. — Și-a inchipuit poate, bietul pseudonim, că eu aș fi căutat să 'mi fac avere din această publicațiune, negeând negreșit, că profitul acestei cărți este ia cea mai mare parte cedat editorului.

Aș dori foarte mult să vuez prin scrierile mele ; dar a subsista prin produsul lor — nu am nevoie. Modesta mea independență materială mă pune la adăpost de această necesitate, — și apoi pentru acel

ce mă cunosc puțin, am făcut și probele mele de desinteresare.

'Mi se mai impută că vorbind de istoria agriculturii, aș fi omis de a confunda numele d-lui Ionescu, așa zis decanul agriculturii noastre și care nu am onoare a'l cunoaște, și numele d-lui Aurelian, pe care am onoare a'l cunoaște ; 'mi se impută, zic, că nu am confundat numele acestor onor. persoane cu acelea ale marilor oameni cari în decursul secolilor a'i cooperat la edificarea științei agronomice.

Cu toată stima și considerația ce pot avea pentru d. Aurelian și ce aș putea avea pentru d. Ionescu, 'mi se pare că dacă 'mi-aș fi permis a pune pe acești onorabili d-ni alături cu Baccowol, Tull, Thoor, Sully etc ; 'mi se pare zic, că însuși d-ilor ar fi luat zisele mele sau ca niște glume ironice, sau ca niște banale lingșurii. Apoi glumele de felul acesta nu sunt permise și sunt de rău gust cu oameni serioși, iară lingșurii nu intră de loc — dar de loc în obiceiurile mele ; căci acest vil sentiment, care naște și crește la umbra unui suflet mic, are menirea de a otrăvi de o potrivă și pe lingșur și pe lingșuit.

Dacă agricultura la noi a făcut un progres oare-care în acești din urmă timp, aceasta se datorește numai legel din 1864, care făcând pe țaran proprietar 'i a pus în pozițiune d'a se interesa de porțiunea sa de pământ și a 'i lucra mai bine. Sub nici un al punct de vedere nu am aflat în țara mea veri o altă îmbunătățire, datorată sau inițiativelor cutărui sau cutărui savant agronom, sau inițiativelor cutărui sau cutărui om politic de la noi. Ceea ce s'ar putea aștepta în viitor de la cine-va sau cea-ce ar avea de gând să facă oare-cine ; aceasta nu va să zică că acel oare-cine, acel cine-va, a și făcut. Eu nu sunt idealist ; se poate ca însuși pseudonimul Silviu să aibă de gând să facă lucrul marilor, descoperiri strălucite pe domeniul științei, eu nu mă voi grăbi însă pentru aceste intențiuni sau aspirațiuni ale d-sale a 'i ridica de pe acum la înălțimea acelor oameni marli cari, nu prin cea ce ar fi avut de gând să facă, ci prin producțiunile lor reale, au devenit nemuritori.

Cât pentru mine, care am dat la lumină această mică scriere, și fără intențiunea de a 'mi atrage foloase bănesci, și fără cugetul de a deveni veri o ilustrațiune, și fără pretențiunea de a dobândi pozițiuni strălucite în țară, nici pentru a fi tămăiat de către concetățenii mei, ca cel mai învățat agronom ; cât pentru mine, zic, care nu am asemenea bolnăvioase veleități, asigur pe d. Silviu, că sunt cu prisos răsplătit cu aprecierile aduse lucrării mele de către alți eminenti bărbați cari au bine-voit a 'mi exprima, fie personal, fie prin presă, bine voitoarele d-ilor aprecieri.

Alexandru N. Greceanu.

Agronom titrat de la Academia reg. din Hohenheim și inginer forestier titrat de la academia reg. Tharand.

STIRI MARUNTE

Neste deputați unguresci recunoscuți ca filo-jidani mergend zilele acestea în orașul Czegled, spre a face agitațiuni electorale, poporul s'a sculat împotriva lor și i-a pus pe fugă. — Peste noapte au fost sparte ferestrele Jidanilor la multe case.

In Pesta s'a înființat, cum cetim în ziarele unguresci, o societate foarte ciudată, numită a „neburilor”. Ea a acamat de membru onorific întreaga nație ungurească.

NOTIȚE LITERARE

Literatorul (revistă literară din Bucurech) An. al V-lea Nr. 1 cuprinde : Către cititori. — Manfred, (După Lord Byron). — Studii asupra limbii. — Un amor

plac cei îndrăznești, — sau mai bine nu și aduse aminte nimic, și supunându-se numai la beția dorinței sale surscitate prin vin și prin luptă, apucă într'un mod aproape brutal talia tinerii femei. — Mariana sări din loc : dete un strigăt de indignațiune care de astă dată nu era o glumă ; căci în adevăr, era revoltată, ne fiind nici o dată astfel tratată și neînchipuindu-și măcar că aceasta era cu putință. — Dar el o reținuse ; o readucea pe divan, și o stăpănea în brațele sale, spăimântându-o cu înfățișarea lui de fără sălbatică....

— Ah ! dar ești un miserabil și scăpând de el printr'o sfortare disperată, alergă la cămin, și trase cu violență, de mai multe ori, cordonul de la clopoțel.

Apocape în același timp ușa se deschise, și d-na de Combaleu se presintă, urmată de doi servitori ; vedu, înarmurită, pe nepoata sa în picioare, cu pērul desnodat, cu fața înflăcărată, — și într'un colț, pe fiul său, invinețit, mut, sdrobit.

— Mătușico, zise Mariana, vreaș să 'ți vorbesc.

Servitorii se retraseră.

nenorocit. — Dorința, poezie. — Hora. — Haine noul. — Patru Versuri. — Tutunul. — Epigramă. — Pe malul Ivetului, nuvelă (După Ch. Aubert). — Cântec viitorime, poezie. — Știi tu. — Balul anual al Literaturului. — Epigramă (poezie). — Naufragiu. — Prin lume (poezie). — Cântec voluptos (poezie). — Gândiri. — Marco Antonie Capini. — Pe negândite (nuvelă). — Sub Tel (Roman, tradus).

Economia rurală (revistă mensuală de agricultură, comerț și industrii agricole fondată de P. S. Aurelian) agricultor Nr. 2. An. V cuprinde :

Cronica agricolă și economică. — Înființarea unui tērg internațional de râmători la Severin. — Inițiativa privată și guvernul în această cestiune. — Importanța tērgului de la Severin față cu comerțul nostru de export și cu agricultura. — Direcțiunea noastră economică. — Rolul guvernului și al națiunii în asemenea materie. — Altoitru vișel de vie. — Dare de seamă asupra cercetărilor viilor bolnave din Dealurile de la Cotnari, Iași, Odobești și Rimnicu-Sarat. — Comerțul și industria forestieră a României față cu convențiunea Austro-Ungară. — Pescuitul în Dobrogea. — Punerea în aplicare a legel pentru răscumpărarea embaticurilor din 8 Aprilie 1881. — Un nou și cunoscut inamic al cerealelor, din clasa insectelor. — Condițiuni generale pentru arendarea moșilor Statului, pe perioada începător de la 23 Aprilie 1885. — Observațiuni meteorologice și tablou de observațiuni meteorologice pe luna Februarie (st. n.).

Albina. — (Foale literară și științifică redigată de Nicolae Miculescu și Ștefan Bodfu) No. 8 art. I cuprinde :

Consecințele indiferenței — Consiliul ficei mele : Stros și Florica (urmare) — Căile de comunicațiune (urmare). — Cel tref frați : Omu cu pēr roșii sau dracul, poveste (urmare). — Despre piramidele și edificile principale din Egipt (urmare). Filantropul universal. — Cuvântare funebă — Varietăți. — O legendă. — Sumariu.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

21 Martie 1884 — 9 ore dimineața.

Paris, 20 Martie.

Se asigură că Franca vrea să ia încă în posesie provincia Hung-Hoa și că atunci va considera operațiunile militare în Tonkin ca terminate.

Londra 20 Martie.

Camera comunelor. — Marchisul de Hartington confirmă noutatea privitoare la insurecția triburilor în apropiere de Berber și zice, că comunicările cu Khartumul sunt tot întrerupte.

Roma, 20 Martie.

D-l Depretis, președinte al Consiliului anunță, Camerei că în considerația situației parlamentare actuale, Ministerul a prezentat Regelui demisiunea sa colectivă. Regele a rezervat decizia sa. Așteptând, miniștrii dimisionați vor continua a expedia afacerile curente a departamentelor lor respective.

Roma, 20 Martie.

Se asigură că d-l Depretis, va fi din nou irsarcat cu reconstituirea Cabinetului ul.

Roma, 20 Martie.

Circulara trimisă de „Propaganda Fide” conține, că „conversiunea imobilelor Congregațiunii în Renta asupra Statului, o obligă a stabili în străinătate mai multe scaune administrative pentru a primi pe viitor și donațiunile credincioșilor.

Berlin, 20 Martie.

Reichstagul a început discuția proiectului de lege relativ la prelungirea legel contra socialistilor. Deputații socialisti au combătut proiectul declarând că nu sunt de loc anarhisti. D. Marcardsen, în numele deputaților național-liberali, a vorbit în favorul proiectului.

Ministrul de interne, d-l de Puttkamer declară, că legea n'are de scop de cât d'a protege societatea contra exceselor peri-

— Fiul d-le, reincepu d-na de La Pave, s'a condus cu mine ca cu cea din urmă servitoare sau cocotă... Nici o dată un bărbat, capabil de atăta nedemnitare, nu va fi bărbatul meu, — nici-o dată ! Nici un cuvânt mai mult, 'ți jur că e inutil !... Aveți să faceți oare-care pregătiri... Vē voiți da tot timpul, — dar, chiar din acest moment, locuința ne este imposibilă.... Mē duc să mē instalez pentru două zile la Alençon, la verșoarele mele !

Vorbind ast-fel, 'și dresse pērul îndată, trecu prin salon cu mândria ei tragică și eși.

Trei cuarturi de oră în urmă, refuzând ori ce comunicațiune nouă cu mătușa sa, să urcă în londoul său cu doi cai și plecă spre Alençon.

In urma interogatoriului amănunțit la care 'i supuse pe fiul său, d-na de Combaleu bănui numai de cât că acest i bertin inocent căzuse într'o cursă întinsă de o astuție superioară, și că d-na de La Pave premeditase să se expună a nu fi respectat de fidanțul său, cu scop d'a strica o căsătorie care nu 'i mai plăcea.

Muma lui Gerard nu 'și dete mare osteneală pentru a stabili un raport

culoase și care e imposibil de a o suprima, mișcarea socialistă avēnd de scop revoluția.

D. Windthorst rezervă apracierile sale și cere trimiterea proiectului unei comisiuni.

Principalele de Bismarck zice, că neincrederea majorității a făcut ca guvernul să nu ceară prelungirea legel în cestiune, de cât pentru doi ani ; arată că intenția guvernului de a rezolva cestiunea socială prin reforme succesive ; acasă în sfârșit presa progresistă d'a excita poporația lucrătoare contra politicei guvernului.

(Havas).

SPECTACOLE

SALLA BOSSEL. — Theatrul de Fantoche al d-lui Tomas Holden atrage în fie-care seară un public numeros — Programul este variat și foarte amuzant. — Inceputul la 8 ore seara.

Duminea și sērbătoarea va avea loc două reprezentațiuni : la 2 ore a. m. și la 8 ore seara.

BIBLIOGRAFIE

EXPLICAȚIUNEA

PROCEDUREI CIVILE

DE

J. G. SĂNDULESCU-NĂNOVENU

se află depusă spre vēndare la librăria Graeve, vis-a-vis de Teatru cel mare.

SOHIMBARE DE DOMOILIU

D-ru WILH. SALTER

DE LA FACULTATEA DIN VIENA

Special : BOALE DE FEMEII

ȘI SYPHILIS

S'a mutat Strada Pescăria-Veche Nr. 8

vis-a-vis de Hotel Londra (Calea Moșilor)

Dimitrie N. Opreșanu

Doctor în drept ; fost magistrat

ADVOCAT

Strada Știrbei-Vodă No. 30.

Consultațiuni de la 9 — 11 a. m. și de la 3 — 5 p. m. — Pentru sērac consultații gratuite.

ANUNCIU

Moștenitorii repausatului Clement Kunst pantofor de dame, cu onoare fac cunoscut onorabilului Public și clientelei sale că, de și au avut nenorocirea d'a pierde pe soțul și tatăl lor, vor urma înainte cu acest comerț, în magazinul lor vechiu, în față cu grădina Episcopiei, în București, calea Victoriei No. 80. 20

Un agricultor ardelean

care posedă diplomă de școala specială și certificate recomandabile de practică în țară, caută o moșie a o administra cu preferință imparte. A se adresa la administrația acestui ziar.

De inchiriat sau de vēnzare casele din strada Stelea No. 4.

VIN NEGRU

de Bravița și Golu-Drăncea

Vechiu de 4 ani calitate superioară tuturor altor vinuri. — 15 fr. vadră — și

ALB DE DRAGASIAN!

din recolta anului 1879. — 15 fr. vadră la

PAUN POPPESCU & Comp.

18, Strada Lipsăni, 18.

direct între această ruptoare improvisată și între aparițiunea recentă a comandantului de Frēmeuse, către care simțise tot-d-a-una că nepoata sa avea o mare înclinare.

Dacă ceva mai putea mări oroarea loviturii care lovea pe d-na de Combaleu, era cugetarea că această catastrofă, care 'i ruina toate speranțele, era să se întoarcă de sigur în profitul vecinii și rivaliei sale disprețuite, d-na de Frēmeuse.

Cu toate acestea, se păzi admirabil de a lăsa să 'i se dea pe față bănușile d'înaintea fiului său, înțelegend destul de bine că un cuvânt imprudent putea arunca pe acest tēner umilit și disperat în voia unui adversar de temut.

'I rămănea acum să 'și rumege în tăcere mânia ; și făcu în grabă pregătirile de plecare și părăsi castelul a doua zi, pe seară.

(Va urma).

Octave Feuillet.

BAZARUL BULEVARDULUI

CEL MAI MARE MAGAZIN DE HAINE GATA BARBATESCI
Colțul Boulevardului BUCURESCI și Calea Victoriei 20.

BAZARUL BULEVARDULUI

Privilegiat de Majestatea Sa Impăratul Franz Iosof, I, și medaliat la Expozițiunea de la Amsterdam 1883.

Din imensul său asortiment de felurite haine bărbătești pentru SAISONUL DE PRIMA-VARA ȘI VARA 1884 recomandă mai cu deosebire: Specialități de Pardesiuri gros-vert și marengo „à la RICHELIEU” cât și Costume originale englezești (Mille points) „à la CROMWELL” din cele mai plăcute nuanțe.

INSTITUTUL DE BAETI BERGAMENTER
10, Strada Ribesca-Vodă, 10

Internat și Semi-internat
Instrucțiune locmat după programa ministerului instr. publice în limbile Română Germană și Franceză.

Maladiile Pelei Capului

CADEREA PERULUI

Vindecate răpede cu
Pommada Deslauriers

Dacă toți medicii sunt de acord asupra neputinței de a face să crească părul, ei recunosc totuși că se poate împiedeca căderea lui; cădere pricinuită mai totdeauna prin afecțiunea cunoscută sub numele de PELLICULE, MĂTRÊTA (Pityriasis al pelei capului). Cei ce sufer de această afecțiune au la rădăcina părului neșee mici pete roșii, cari adesea dăbă se pot zări și simt o mâncărime care li silesc a se scărpină. Epidermul se usucă, se crapă și cade sub formă de făină sau de mici solzi albi cari murdăresc părul și adesea chiar hainele.

Câte-va unșori cu POMMADA DESLAURIERS vindec răpede această afecțiune care, dacă rămâne necăutată se întinde la sprincene și la barbă.

Mulți medicii povățuesc a face mai întâiu câte-va loțiuni cu BUXINA DESLAURIERS, liquor tonică și puțin alcalină, care curăță și înmoie pelea capului și permite astfel pommada de a lucra mai răpede.

La Paris, la DESLAURIERS, Pharmacia-Chimist și la toți farmacistii și parfumori.

A exige pe etichetă semnătura Deslauriers și timbrul guvernului francez.

INSTITUTUL VELESCU (HELIADÉ)
STRADA ARMEANA No. 1

Director de studii: St. C. Mihălescu.

Institut de instrucțiune și educațiune. — Clasele primari și gimnasiale.
PREPARAȚII PENTRU ȘCOALA MILITARA

Informațiuni în toate zilele de la 9—11 ore a. m. și de la 4—6 post meridiane.

Adrese și Anunțuri

DIN CAPITALA

LIBRARI

Ioanin Frățil, Strada Lipscani Nr. 7 și 27.

Socce & Comp, Calea Victoriei Nr. 7.

COFETARI

Klimiu Constantin, Piața Sf. An ton. Nr. 17

MANUFACTURI

Ioan Pencovici, Strada Lipscani, Nr. 24, Specialități de mășuri, lănuți, dantele, confecțiune gata, stoffe de mobile, covoare, perdalări de diferite calități. Vândare cu prețuri foarte reduse.

FABRICE

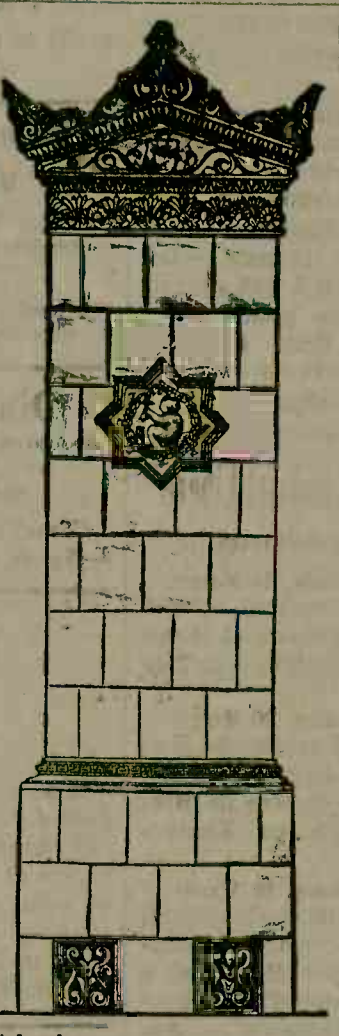
Vasile Georgescu, Fabricant de Vasile Georgescu, Fabricant de Scrobeală și moară de măcinat făinuri, Strada Soarelui No. 18. Suburbia Manea Brutaru, Coloarea Verde.

TOPTANGH

Gregorie G. Cavadia recomandă magazinul său din strada Covaci No. 15 a-provisionat cu toate articolele de coloniale, droguerie, precum: zahăr, cafea, orez, unt-de-lamă, lumânări ect. cu ridicata și cu amănuntul. — Prețuri moderate. — Comandă se execută pentru totă România.

COMISIONARI

Alex. Grabowski, Strada Șelari, N. 18 Reprezentant diferitelor fabrici și firme de export din Europa. Agent general al firmei Theophile Roederer & Com. la Reims în Șampania.

Voiajori activi

Cari știu a vorbi limba bulgară, sârbă sau rusă, găsec ocupație durabilă. — Căuțiune este necesară. A se adresa în București la „Singer”, Hotel Boulevard și în Ruscic la sucursala sa. 32

CONTRA Gaturăului Gripu, Bronchit Sirop și Patu pectoral din NAFE D-lui Delangrenier din Paris, cari posed o valoare eficacie sigură și care este constatată de membrii Academiei de medicină din Paris; aceste medicamente nu conțin nici Opium, nici Morfine, nici Codeina, pot fi administrate copiilor fără nici o temere când sunt atinși de tuse măgărească. Depoi la tute farm. din România.

DE INCHIRIAT

Două case noi alături în Strada Roman în colțul RUE DE CERNY, Nr. 426, compuse din două saloane mari, mai multe odăi, cuburi și subamănunte, în total 15, cu două curți mari împrejmuite noi, grădina cu pavilion, boltă și pomii. Adresa Otetul Regal, camera 14. — Se inchiriază și separat. 1035

HAIRNE HAMILL

Acest CATAPLASM ins-tantaneu inlocuiesc cu folos cataplasmele ordinare cu făină de in.

Spre a se servi de denușul nu trebuie de cât să se moaie în apă caldă și să se aplice ude trebuie.

Depot General la PARIS: TROUETTE-PERRET, 185, RUE ST-ANTOINE 163 & 165

!! HASCHISCH COLLODIUM !!

I Vindecare garantată!
PEIREA BATATURILOR

Indispensabilă în orice casă.

Oine voește să scape în 5-6 zile fără de nici o durere și pentru tot-d-a-una de bătătură, să cumpere renumitul și de mine inventatul

! Haschisch Colloidium !
și de-care mi va fi recunosător

Mathias Rozyvai, farmacist în Arad.

Depozitul și agentura generală pentru România, Moritz Polak, Strada Lipscani Nr. 44, Se vinde în București la drogheria Bruss și la spiteriile d-lor Schmettau, Frank, Thüringer, Thoiss, Kessler, I.A. Ciura, Hr. Alecsandriu, Bruss, Zörner, Zeides, Stoenscu și Risdörfer. Chocolade, Pastile de Chinin, Bonbon de chinin, Choccolade chinin & fier, dulce și cel mai sigur contra frigurilor pentru peoep devănzare la toate farmaciile sus menționate.

Adrese și Anunțuri

DIN CAPITALA

RESTAURANTURI

Iordache N. Ionescu, strada Covaci Nr. 2. Depo.

Sapunarie și Parfumar.

Flora Română, Medale de aur la expoziția agricolă a Județului Ilfov 1882. Grabowski et Si. arof. București.

BACANI

D. I. Martinovici, Strada Lipscani Vodă Nr. 10. Scurșale: Strada Carol I-ii, No. 2, Calea Victoriei No. 188 și Sf-ii Apostoli No. 18, Mari asortimente de Coloniale, Colori, Delicatese, Vinuri etc. Serviciul cunoscut o.ner. Public în decurs de 84 ani.

Prăjii I. Gologan, recomandăm nostru de Coloniale și Delicatese din Calea Victoriei No. 80 cât și cel din Strada Lipscani No. 53, pe lângă acestea posedăm un mare depozit de casca și brânzeturi de Brașov. Se primște orice comandă de la D-nii comercianți, se găsește și o adevărată țică bătrână cu prețuri convenabile.

AVIS IMPORTANT

FABRICA RENUMTA DE MAȘINE ȘI UTENSILII PENTRU MOARA

A. MILLOT la ZÜRICH (Elveția)

Pentru a satisface prompt toate cererile distinșe mele clientele, Proprietari, Arendași și constructori de moară am stabilit un Depot mare și ales în specialitățile mele de mașine, unelte, instrumente etc. etc. etc. pentru moară.

la Agentul meu general pentru România și depozit special la

D-nu JEAN SCHNEIDER 21, Strada Colți, 21, la București.

D-nul ERNST CIRIACK 116, Calea Moșilor, 116, la București.

FABRICA DE MASINE AGRICOLE, ATELIER DE REPARAT LOCOMOBILE etc. etc.

Orice reparațiuni se primește

Depozit și Agentul General pentru România: JEAN SCHNEIDER 21, Strada Colței, 21, București.

Depozit special, Fabrică de mașini agricole, Atelier de reparat locomobile etc. ERNST CIRIACK 116, Calea Moșilor, 116, București.

SPECIALITATE

MAȘINE ȘI UTENSILII SPECIALE PENTRU TREBUIȚELE DE MORA

Cele mai noi sisteme de Mori (Schrotwalzen & Mahlettblen) cu vals de porcelan și oțel (fonta) Mașine de curățit grâu perfecționate original americane. Eueca, Tarare, Trieure, Mașine, Perți, etc. Mașine de gris și Mașine de curățit în deosebi perfecționate și neîntrecute în prestațiile lor Venturătoare și Mașine Centrifugale de cea mai nouă și mai buna construcție, cea mai mare prestațiune împreună cu puțină consumațiune de gaz de mătase. Unelte, instrumente, surupuri, altari, etc. etc. de orice fel. Site de rămă și tablele gârâte de orice dimensiune. Gas de mătase prima calitate în toate numere. Invelitori gata pentru cilindru cu panglice și inele fixe pentru montat. Curele de piele și Chingi de câmp primă calitate în orice dimensiune. Piere de moară franceze adevărat Laferte.

Cataloge, ilustrațiuni, desene și planuri în dispozițiune

ECSEMA acneă, inflam. glandelor cutanee couperose) boale de piele și ale pielii acoperită cu per, Hemoroid, Prurii. VINDECARE cu pomada Dermatoc.

Moulin, farm., 30, Strada Louis-de-grand, Paris, și la tute farmaciile.

Premiat cu 1-iiu preț: „Medalii de aur” la concursul agricol a Comitetului de Ilfov de la Herăstru în 1881 și 1882 pentru noile varietăți de pere numite: „Regale și Regina României”

Asemenea premiată cu 1-iiu preț: „Diploma de onoare Cl. I” și de Expozițiune a Cooperatorilor Români, în anul 1883 pentru deosebitele calități și gusturi ale multor varietăți de pere precum și alte fructe.

La grădina George Ioanid numită Brăselea, situată în suburbia Icoana, strada Polonă, No. 104 aproape de biserică Icoană se află de vânzare pomi roditori, altoiți, de diferite specii din cele mai renumite calități și diferite etăți.

Prețul pomilor se poate vedea în catalog. Domnii amatori din districte și din capitala, vînd a avea catalogul, se vor adresa prin epistole la zisa grădină și îndată li se va tramite.

Plantatul pomilor pentru primă-vărk a soșit

IOAN IONESCU
Strada Carol, Etagiul I-ii, No. 29, București.

Depozit on gros de Bijouterie în aur, argint și double

PIETRE PREȚIOASE

Ceasornice, Pendule și muzice mecanice
cu cele mai noi cântecș naționale.

Din cauza inchirierii magazinului

VENZARE

pană la St. Gheorghe 1884, cu prețuri foarte reduse a mărfurilor ce se găsec în

Magasinul Oriental, B. Djaburov
44, Calea Victoriei, 44.

Oonorabil Public este rugat să bine-voiască a vizita acest magazin spre a se convinge că este plin de mărfuri noi soșite și că se vînd cu prețul cel mai redus. 129

HOTEL FIESCHI
BUCURESCI

SITUAT ÎN CENTRUL ORĂȘULUI

— No. 7, Strada Șelari, No. 7 —

Restaurarea completă cu serviciul prompt și sonerie electrică. Odăi de la fr. 4,50—5 fr. pe zi. Apartamente pentru familii. Abonamente pe lună cu rabat. Salon aranjat pentru nunți, dans și adunări. — Apartamente cu anu.

„MARELE BAZAR DE ROMANIA”

Renuntitulu Magazin de Haine confecționate previne pe Onor. Public și distinsa sa clientelă că deja a început a primi succesivamente pentru sesonulu de

PRIMA-VARA ȘI VARA

INSEMNATE TRANSPORTURI DE HAINE PENTRU BARBATI ȘI BAETI

confecționate cu soliditate din stoffele cele mai moderne din Europa, croite cu o rară perfecțiune după noile jurnale.

PREȚURILE DESTUL DE REDUSE

București, Strada Șelari, „No. 7”, sub Hotel Fieschi.

Tipo-litografia Stofen Mihăescu, Strada Covaci, No. 14.